

UZASADNIENIE

L. K. – Syndyk Masy upadłości (...) w W. w upadłości likwidacyjnej w W. w pozwie skierowanym przeciwko R. J. domagał się orzeczenia nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym, że pozwany ma zapłacić powodowi kwotę 4 755 593,10 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 19 marca 2019 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego wg norm przepisanych.

Uzasadniając żądanie powód wskazał, że jest posiadaczem weksla własnego na kotwę dochodzoną pozwem . weksel został wystawiony jako niezupełny oraz wydany (...) na zabezpieczenie spłaty pożyczki wynikającej z umowy pożyczki na cele mieszkaniowe o nr (...) z 11 lipca 2011 roku i podpisanej 13 lipca 2011 roku. Wystawca weksla nie wywiązał się z obowiązku spłaty pożyczki i w związku z tym powód uzupełnił weksel pozostałą do zapłaty kwotą i opatrzył datą płatności i miejscem płatności, powiadomił go o wypełnieniu weksla i wezwał pozwanego do jego wykupu.

Sąd Okręgowy Warszawa – Praga uznał się za niewłaściwy do rozpoznania sprawy niniejszej i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Suwałkach.

30 kwietnia 2020 roku Sąd Okręgowy w Suwałkach wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym – stosownie do żądań pozwu . (karta 240).

Pełnomocnik pozwanego (ustanowiony z urzędu) wniósł zarzuty od ww nakazu.

Podniósł zarzut nieważności weksla i umowy pożyczki z uwagi na to, że podpisy na ww dokumentach nie pochodzą od pozwanego.

W dalszej kolejności podniesiono ,że żądanie pozwu jest bezpodstawne bowiem w sprawie zawarcia ww umowy prowadzone jest postępowanie karne.

Z ostrożności – pełnomocnik pozwanego powołał, że w umowie zawarte są niedozwolone klauzule umowne w zakresie wysokości odsetek i dodatkowych kosztów , jednostronnych zmian umownych. Nadto powód nie wykazał w jaki sposób zostało obliczone roszczenie główne wraz z kosztami i odsetkami, wskazał , że powód niezasadnie naliczył odsetki i kary umowne za okres nieobowiązywania umowy oraz że pożyczka została w części spłacona w wysokości 1 598 440,00 złotych.

Dalej, w toku postępowania, pełnomocnik pozwanego wskazał, że weksel wypełniono niezgodnie z prawem, bowiem skoro umowa została zawarta w dniu 11 lipca 2011 roku a weksel powołuje się na umowę zawarta w dniu 13 lipca 2011 roku – to nie dotyczy on umowy z dnia 11 lipca 2011 roku.

Pełnomocnik pozwanego wskazał również, że podczas wypowiedzania umowy pożyczki nie dochowano procedury przewidzianej w art. 75 c Prawa bankowego, a więc nie wezwano do zapłaty zakreślającego min14 dni na spłatę zadłużenia oraz nie poinformowano pozwanego o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzującą zadłużenia ;

Sąd Okręgowy ustalił co następuje :

Pozwany R. J. wystawił weksel własny in blanco na kwotę 4 755 593,10 zł w którego posiadaniu jest powód – Syndyk masy upadłości (...) w W. w upadłości likwidacyjnej w W.;

Dowód : kopia weksla (oryginał w kasie pancерnej sądu) karta 4;

Z deklaracji do weksla in blanco wynika, że weksel stanowi zabezpieczenia spłaty kredytu z dnia 11 lipca 2011 roku o nr (...), który (...) ma prawo wypełnić na sumę odpowiadającą kwocie wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami,

pro wizją i innymi należnościami powoda, w przypadku niedotrzymania umownego terminu spłaty całości lub części kredytu ;

Dowód : deklaracja wekslowa karta 22

Weksel wydany został powodowi na zabezpieczenie spłaty pożyczki wynikającej z umowy na cele mieszkaniowe o nr (...) sporządzonej 11 lipca 2011 roku a podpisanej przez strony w dniu 13 lipca 2011 roku. Na podstawie ww umowy (...) udzielił pozwanemu R. J. pożyczki na cele mieszkaniowe w wysokości 3 400 000 zł na okres 55 miesięcy, do dnia 1 lipca 2016 roku. Pożyczka oprocentowana był wg zmiennej stopy procentowej wynoszącej w dniu zawarcia umowy 15,50 % w skali roku ; spłata pożyczki następować będzie w ratach miesięcznych, płatnych zgodnie z harmonogramem; zabezpieczeniem spłaty pożyczki jest weksel, cesja polisy (...), hipoteki ustanowione na dwóch nieruchomościach w gminie N.; w umowie wskazano, że pożyczkobiorca wystawi i wręczy (...) weksel in blanco, opatrzony klauzulą nie na zlecenie. W przypadku nieterminowej spłaty pożyczki pożyczkodawca ma prawo wypełnić weksel, w tym opatrzeć go datą i miejscem płatności i przystąpić do jego realizacji do sumy odpowiadającej zadłużeniu. W przypadku nieterminowej spłaty pożyczki należność z tego tytułu staje się należnością przeterminowaną. Od niespłaconego w całości lub części kapitału, a od dnia wniesienia powództwa – od całości zadłużenia, pobierane są odsetki wg stopy procentowej obowiązującej w danym okresie dla należności przeterminowanej , wynoszącej w dniu zawierania umowy 24 %. (...) zastrzegł sobie prawo do wypowiedzenia umowy z 30 – dniowym terminem wypowiedzenia i postanowienia pożyczki wraz z odsetkami w stan natychmiastowej wymagalności w przypadku nieterminowej spłaty pożyczki.

Dowód : umowa pożyczki karta 24+-25, regulamin karta 26-28, aktualny plan spłaty karta 29-30

Na wniosek pozwanego doszło do dwukrotnego aneksowania umowy : w dniu 23 listopada 2012 roku i 23 września 2013 roku ; zgodnie z Aneksem Nr (...) spłatę pożyczki określono na 1 lipca 2021 rok, zaś aneksem z dnia 23 września 2013 roku termin płatności pierwszej raty przesunięto na 1 stycznia 2014 rok.

Dowód : wnioski o aneksowanie umowy karty: 31,36; aneksy do umowy karta :32, 36; aktualne harmonogramy spłaty karta 33-34, 37-38;

Pozwany R. J. od dnia 10 stycznia 2012 roku do 27 listopada 2014 roku dokonywał spłat rat pożyczkowych na łączna kwotę 1 834 440,00 zł

Dowód : zestawienie operacji na koncie pożyczkowym karta 339-346,421-430 rozliczenie umowy karta 337-338, dokumenty KP karta 378-385;

Na przestrzeni 2012 – 2014 roku S. W. wystawił 23 wezwania do zapłaty skierowane do pozwanego R. J., a odnoszące się do nieterminowych spłat rat pożyczki.

Dowód : wezwania do zapłaty karta 355-377;

Z uwagi na niewywiązywanie się pozwanego z umowy (niespłacanie rat) powód dwukrotnie wzywał pozwanego do dobrowolnego uregulowania zaległych należności, wysyłając wezwania do zapłaty w dniu 20 października 2015 roku i 15 grudnia 2015 roku.

Pierwsze wezwanie do zapłaty zakreślało pozwanemu termin 7 – dniowy na spłatę zadłużenia oraz zastrzegало prawo do wypowiedzenia umowy i postawienia całego zadłużenia w stan natychmiastowej wymagalności. Drugie wezwanie do zapłaty było tożsamej treści.

Dowód : wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem nadania karta 43-45, 46-48

Wezwania do zapłaty pozostały bezskuteczne, zatem (...) wypowiedział umowę pożyczki pismem z dnia 10 lutego 2016 roku, z zachowaniem 30 dniowego terminu wypowiedzenia. Wskazano, że na 10 lutego 2016 roku zadłużenie wynosi 1 021 644,51 zł ; pozwany ww pismo odebrał w dniu 17 lutego 2016 roku .

Dowód : wypowiedzenie umowy , potwierdzenie odbioru karta 49-52;

W dniu 12 grudnia 2017 roku Prokuratura Okręgowa w Gorzowie Wielkopolskim skierował do Sądu Okręgowego Warszawa – Praga akt oskarżenia przeciwko m.in. R. J., gdzie oskarżony został o popełnienie przestępstwa z art. 286 § 1 kk w zb z art. 297 §1 kk w zw z art. 294 § 1 kk w zw z art. 11§ 2 kk, tj o to, że działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami w celu uzyskania na swoje dane osobowe ale dla innych osób ze (...) pożyczki w wysokości 3400000 zł doprowadził (...) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem ;

Dowód : akt oskarżenia, karty 347-352

Powód w dniu 18 lutego 2019 roku uzupełnił weksel pozostałą do zapłaty kwotę zadłużenia w wysokości 4 755 593,10 i opatrzył go datą płatności na dzień 11 marca 2019 roku oraz miejscem płatności w siedzibie (...), po czym zawiadomił pozwanego o wypełnieniu weksla i wezwał pozwanego do wykupu weksla.

Dowód : zawiadomienie o uzupełnieniu weksla , potwierdzenie odbioru karta 53-56

Zadłużenie pozwanego wynikające z umowy wynosi : 3 178 182,72 zł z tytułu niespłaconego kapitału, niespłacone odsetki umowne w wysokości 628 492,81 zł , odsetki z tytułu należności przeterminowanych w kwocie 948 863,57 zł oraz opłaty dodatkowe w wysokości 54 złotych.

Dowód : raport zadłużenia karta 23;

Postanowieniem z dnia 5 lutego 2015 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt X GU 53/15, Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie X Wydział Gospodarczy dla spraw upadłościowych i naprawczych ogłosił upadłość (...) z możliwością zawarcia układu, powierzając sprawowanie zarządu całym majątkiem upadłego - Zarządcy w osobie L. K.. Następnie postanowieniem z dnia 19 marca 2015 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt X GU 87/15, Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie X Wydział Gospodarczy dla spraw upadłościowych i naprawczych zmienił sposób prowadzenia postępowania upadłościowego z postępowania z możliwością zawarcia układu na postępowanie obejmujące likwidację majątku upadłego i ustanowił Syndyka w osobie L. K.

Dowód : odpisy postanowień karta k. 19,20.

Umowę i weksel podpisał pozwany R. J. osobiście.

Dowód : opinia biegłej z zakresu pisma ręcznego i podpisów karta 545-580, 631-651

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów przedłożonych przez strony – a po ich weryfikacji i potwierdzenia autentyczności podpisów przez pozwanego – w toku dalszego procesu nie kwestionowanych.

Dowód z opinii biegłej z zakresu pisma ręcznego mających potwierdzić bądź wykluczyć autentyczność podpisów pozwanego na umowie i wekslu sąd dopuścił na wniosek pozwanego. Opinia powyższa stanowi pełnowartościowy środek dowodowy, jest bardzo szczegółowa, zawiera szeroko opisaną metodologię badań i umotywowane naukowo wnioski. Strony wniosków końcowych opinii nie kwestionowały.

Sąd pominął dowód z umów przelewu wierzytelności (karta 417-418) jako nie mające znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszego sporu.

Sąd zważył, co następuje :

W ocenie Sądu, przedstawione przez powoda dowody tworzyły spójny obraz dotyczący zarówno wiążącego strony węzła obligacyjnego, stopnia realizacji postanowień umownych, jak też okoliczności, w jakich doszło do uzupełnienia weksla in blanco. Strona pozwana formułowała szereg zarzutów natury formalnej, ale w ocenie Sądu nie zasługiwały one na uwzględnienie. Wskazać w tym miejscu należy, że roszczenia z weksla i ze stosunku podstawowego (umowy

pożyczki) są dwoma odrębnymi roszczeniami opartymi na różnych podstawach faktycznych i prawnych. Ponieważ powód oparł swoje żądanie zarówno na wekslu jak i na stosunku podstawowym Sąd badał obie podstawy.

Na dłużniku wekslowym spoczywa ciężar dowodu, że weksel in blanco został wypełniony w sposób sprzeczny z porozumieniem lub, że nie zaistniały okoliczności uzasadniające jego wypełnienie. Wydanie wierzycielowi weksła stwarza zaś domniemanie istnienia w chwili wydania weksła wiarygodności w wysokości sumy wekslowej i przesuwa w ten sposób ciężar dowodu przeciwnego na dłużnika. Zdaniem Sądu, na gruncie niniejszej sprawy oznacza to, że pozwana kwestionująca wysokość dochodzonego roszczenia (czy też sposób obliczenia odsetek), winna była wykazać podnoszone przez siebie okoliczności - czemu nie podołała. Nie zdołano bowiem przeprowadzić przeciwdowodu na przedstawione przez powoda dokumenty przedstawiające sposób zarachowania poszczególnych wpłat, harmonogramu i wysokości poszczególnych rat, wyliczenia (raportu) obrazującego zadłużenie pozwanego. Zarzuty pozwanego co do niewłaściwej wysokości kwoty dochodzonego roszczenia nie zostały wykazane. Pozwany nie sprostał w tym zakresie ciężarowi na nim w myśl art. 6 k.c. ciężarowi dowodu. Z uwagi na fakt, że to pozwany kwestionował wysokość dochodzonego przez powoda roszczenia, a także sposób obliczenia odsetek, prowizji i opłat dodatkowych, to właśnie on musiał podnoszone okoliczności udowodnić. Pozwany nie wykazał, że w dniu wypełnienia weksła tj. 18 lutego 2019 roku suma wekslowa w całości lub w części nie pokrywała się z aktualnym wówczas stanem zadłużenia przedstawionym przez powoda. Pozwany poprzestał jedynie na samym stwierdzeniu, iż kwestionuje wysokość dochodzonego roszczenia, nie przedstawiając w tym zakresie żadnych, chociażby własnych wyliczeń. W ocenie Sądu wysokość roszczenia została należycie wykazana przez powoda i znalazła potwierdzenie w dołączonych do pozwu i składanych w toku sprawy dokumentach przedstawionych w części ustaleniu uzasadnienia;

Zatem - strona powodowa miała pełne prawo uzupełnić weksel o kwotę dochodzoną pozwem. Weksel ten - w ocenie Sądu - spełniał wszystkie warunki przewidziane w art. 101 - 103 ustawy z 29.04.1936 r. Prawo wekslowe, zważywszy, że tego typu dokument musi zawierać co najmniej podpis wystawcy złożony w zamiarze zaciągnięcia zobowiązania wekslowego.

Wprawdzie Sąd zaakcentował w części ustaleniu okoliczność postępowania karnego przeciwko pozwanemu, jednakże prowadzone przez Prokuraturę Okręgową w Gorzowie Wielkopolskim za sygn. akt PO II Ds. 35.2017 przeciwko pozwanemu postępowanie nie ma żadnego wpływu na toczące się postępowanie cywilne. Wyjaśnienie roli poszczególnych osób w procederze wyłudzenia pożyczek i kredytów na szkodę Kasy oraz ocena ich zachowań przez pryzmat przepisów prawa karnego leży poza zakresem rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Skazanie lub uniewinnienie danej osoby, postawienie, zmiana lub uchylenie postanowienia w przedmiocie przedstawienia zarzutów nie będą miały żadnego znaczenia dla orzeczenia o obowiązku zwrotu wypłaconej i wykorzystanej pożyczki, a tym samym dla ustalenia odpowiedzialności pozwanego z tytułu zawartej przez niego umowy.

Postępowanie karne nie wpływa w żaden sposób na fakt, iż pozwany zawarł ważną umowę pożyczki na cele mieszkaniowe, a kwota pożyczki została mu wypłacona na jego osobisty rachunek, zaś środki pieniężne pochodzące z pożyczki zostały rozdysponowane zgodnie z dyspozycjami R. J..

W sprawie niniejszej sama data płatności weksła została ustalona w oparciu o treść deklaracji wekslowej podpisanej przez pozwanego, zgodnie z którą (...) przysługiwało uprawnienie do wypełnienia weksła na sumę odpowiadającą kwocie wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami, prowizją i innymi należnościami w przypadku niedotrzymania umownego terminu spłaty całości lub części kredytu oraz we wszystkich przypadkach kiedy (...) służyło prawo ściągnięcia należności przed upływem terminu płatności. Nadto, wierzycielowi przysługiwało uprawnienie do opatrzenia weksła datą płatności według swojego uznania.

Przechodząc do zarzutu stosowania niedozwolonych zapisów umownych, w szczególności na płaszczyźnie wyliczonych odsetek, Sąd nie dopatrzył się rażącego naruszenia interesów konsumenta, czy też sprzeczności z dobrymi obyczajami. Zaznaczył, że zawarcie w umowie zobowiązania do płacenia odsetek stanowi przejaw swobody kontraktowej, wyrażonej w art. 353¹ k.c. Ponadto, zgodnie z treścią art. 359 § 2¹ k.c., zarówno w stanie prawnym obowiązującym w dniu zawarcia umowy, jak i obowiązującym aktualnie, jedynym obostrzeniem w tym zakresie jest niemożność

zastrzeżenia i żądania odsetek przekraczających wysokość odsetek maksymalnych, a odsetki naliczane przez powoda nigdy nie spełniły powyższej przesłanki. Ponadto, dłużnik nie może się zwolnić z obowiązku zapłaty odsetek przez wykazanie, że nie ponosi odpowiedzialności za okoliczności, które spowodowały opóźnienie. Powstanie prawa do odsetek stanowi więc naturalną konsekwencję opóźnienia dłużnika w spełnieniu świadczenia pieniężnego, bez względu na jego przyczynę (art. 481 § 1 k.c.).

Sąd nie podzielił argumentów pozwanej jakoby postanowienia umowne stanowiły tzw. klauzule abuzywne. W ramach łączącej strony umowy nie ziściły się przesłanki z art. 385¹ § 1 k.c. (brak sprzeczności z dobrymi obyczajami i rażącego naruszenia interesów konsumenta). Strony określiły w umowie parametry będące okolicznościami obiektywnie istniejącymi, niezależnymi od (...), odnoszącymi się do zmiennych uwarunkowań ekonomicznych, których w stosunkach umownych zawartych na dłuższy okres czasu nie sposób przewidzieć z góry. Powyższe - zdaniem Sądu - stanowić może jedynie podstawę do tłumaczenia wzorca umownego na korzyść konsumenta (pożyczkobiorcy) w myśl art. 385 § 2 k.c.

W ocenie Sądu, brak również podstaw, by za niedozwolone postanowienie umowne uznać postanowienie umowy, zgodnie z którym pożyczka oprocentowana jest według zmiennej stopy procentowej ustalonej przez Zarząd (...) wynoszącej w dniu zawarcia umowy 15,50% w skali roku. Samo zastrzeżenie zmiennej stopy oprocentowania nie jest bowiem klauzulą abuzywną, skoro taki sposób określenia oprocentowania jest dopuszczalny w świetle obowiązujących przepisów. Wreszcie, nawet w przypadku, gdyby zaistniały przesłanki pozwalające na uznanie, iż zapis dotyczący zmiany oprocentowania stanowi postanowienie niedozwolone, okoliczność ta - zdaniem Sądu - nie wpływa na ważność i skuteczność klauzuli określającej wynagrodzenie za korzystanie przez pożyczkobiorcę z kapitału. Sąd podkreślił bowiem, że postanowienie zawarte w pkt 4 zd. 2 umowy określające warunki wpływające na zmianę oprocentowania zastrzeżonego w umowie, ma charakter wyłącznie akcesoryjny względem klauzuli zawartej w pkt 4 zd. 1 umowy, ponieważ jego potencjalna bezskuteczność nie uniemożliwia zastosowania postanowienia zawartego w pkt 4 zd. 1 umowy. Czym innym jest samo ustalenie oprocentowania pożyczki, a czym innym jest zastrzeżenie możliwości zmiany oprocentowania ustalonego już w umowie.

Zasadniczą kwestią w sprawie pozostaje ustalenie, czy strona powodowa w sposób skuteczny dokonała rozwiązania łączącej go z pozwanymi umowy kredytowej w wyniku złożonego wypowiedzenia. Należy podkreślić, iż wypowiedzenie umowy o kredyt będące uprawnieniem kształtującym banku, prowadzącym do zakończenia nawiązanego stosunku prawnego bez dochowania wymaganych warunków może prowadzić do uznania tej czynności za bezskuteczną.

Dokonanie takiego wymówienia nie może być czynnością nagłą, zaskakującą dla kredytobiorcy, nawet, jeżeli istnieją podstawy do podjęcia go zgodnie z treścią umowy. Jest ono bardzo dotkliwie dla kredytobiorcy, dlatego skorzystanie z niego powinno nastąpić po wyczerpaniu środków mniej dolegliwych, odpowiednich wezwań. Przepis art. 61§ 1 k.c. określa chwilę skutecznego złożenia oświadczenia woli składanego innej osobie. Następuje to, jak tylko dotrze ono do tej osoby, w taki sposób, że mogła się z nim zapoznać. Jeżeli treść oświadczenia woli składanego

innej osobie zawarta jest w piśmie przesyłanym pocztą, a przesyłka - wobec niemożności doręczenia - zostanie pozostawiona w urzędzie pocztowym z powiadomieniem o tym adresata, dojsie oświadczenia do wiadomości tej osoby, w rozumieniu art. 61 § 1 k.c., następuje z chwilą doręczenia pisma w dniu, przyjętym analogicznie do doręczania pisma sądowego, w trybie art. 139 § 1 k.p.c. W niniejszym przypadku umowa kredytowa łącząca strony została zawarta przed wejściem w życie art. 75c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. 2017.1876 j.t.). Wskazany przepis został wprowadzony ustawą

z dnia 25 września 2015r. o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie 27.11.2015r. (art. 13 tej ustawy). Z kolei zgodnie z art. 12 omawianej ustawy banki oraz spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, tj. do dnia 28.12.2015r. miały dostosować swoją działalność do wymagań określonych w art. 75c ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Oznacza to, że do obowiązków strony powodowej należało wprowadzenie do umowy

zmiany, tak aby wypowiedzenie umowy było poprzedzone wezwaniem do dokonania spłaty i wyznaczenie w tym celu terminu nie krótszego niż 14 dni roboczych, a także poinformowanie o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia – przy czym, co wymaga podkreślenia, obowiązek ten ciąży na bankach (...) -ach w odniesieniu do umów, których wypowiedzenia nie dokonano przed wejściem w życie ww ustawy.

Analizując procedurę uruchomioną przez (...) w sprawie niniejszej w zakresie wypowiedzenia umowy stwierdzić należy, iż zgodna była z ówczesnym stanem prawnym, tj nie przewidującego zakreślania pożyczkobiorcom terminu na złożenie wniosku o restrukturyzację zadłużenia.

Z przepisów wprowadzających regulację nie można wywieść wniosku jakoby nakładała na bank (czy skok) obowiązek sanowania już dokonanych wypowiedzeń umów.

Z uwagi na powyższe, Sąd utrzymał w mocy nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym w dniu 30 kwietnia 2020 roku w sprawie sygn. akt I Nc 54/20.

O kosztach należnych stronie powodowej orzeczono na podstawie art. 98 § 1 kpc w zw z § 2 pkt 8 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz U. z 2018 roku poz 265 ze zm), zaś o wynagrodzeniu pełnomocnika z urzędu (reprezentującego pozwanego) – na podstawie § 8 pkt 8 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz U. 2019 r. poz 18).

Sędzia Agnieszka Kluczyńska